

ANNO 1752. eorum parentibus, baptizari possunt; Et quidem, si secundum communem opinionem responsum dandum sit, respondendum erit, posse. Iterum igitur querimus, num hujusmodi parentibus faveret, nec ne, jus naturale pro educatione filiorum suorum infantium; neque responderi posse arbitramur, eosdem naturali eorum jure in proprios filios caruisse. Querimus denique, quomodo filii predicti baptizari possint sine consensu parentum, pro quibus stat jus naturale, quod immutabile dicitur: Verum, ut hujusmodi interrogationi responsum dari possit, ad Theologos recurendum est. Respondent ipsi, jus patrum in filios infantes, pro eo, quod ad educationem pertinet, naturale dici posse duplici ratione; vel scilicet quia a natura originem habeat, vel quia lex naturæ jubet, ut nemo alius eorum educationi, exclusis parentibus, se immiseri possit. Admittunt Theologi, jus illud primo sensu naturale esse, non autem secundo; quod sic concludunt, quod cum dominium mancipii seu servi, ejusque filiorum, jure gentium in Dominum transferantur, potest Dominus filios infantes a parentibus separare, eosque baptizandos jubere, etiam si parentes dissentiant. Ita edisserit Sylvius tom. 4. sup. 3. part. 5. Thomæ quest. 68. art. 10. conclus. 7. & ante eum satis solide Suarez tom. 3. sup. 3. part. 5. Thomæ quest. 68. art. 10. disp. 25. sect. 4. f. Quocirca. Jam vero nihil præter jus & fas postulare Nobis videtur, dum contendimus, quod quemadmodum natura jus non læditur, ubi repugnantibus parentibus, captivorum filios Baptismus conferatur, ita neque idem natura jus violari dicatur, quod si nulli vi adhibita, ac petente persona, quæ id favere Religioni, & a simarum facti.

§. 27. Ed ecco espolti a lei i motivi, pe' quali abbiamo creduto, e crediamo doverci accettare l'offerta, che è in questione; i motivi senza dubbio rilevanti, o ciascheduno d'essi li consideri a parte, o si prendano tutti insieme, come suol farsi giudicando de' casi pratici. E se è massima ben fondata, che in dubbio de' prononciarsi a pro della Religione; e chi mai farà, che a vista di tante ragioni non debba almeno ammettere la materia per dubbia, e così concludere a pro dell'Ava, ch'è lo stesso, che dire della Religione? Sappiamo, che i Consultori del Sant'Officio, e Teologi, e Canonisti, hanno comunemente opinato per l'Ava, avendo letti i loro ben fondati Voti. Abbiamo nella Congregazione tenuta avanti di Noi inteso uniformemente il parere de' Cardinali, e acciò si accetti l'offerta dell'Ava. Ed inerendo a così fav' sentimenti, imponiamo fine a questa Lettera, ordinando, che si accetti l'offerta, e dando a lei l'Apostolica Benedizione.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xv. Decem. MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

SAC. CONGREG. RITUUM

Decreta super modo utendi Indulto Pontificalium Capitulo, & Canonici Ecclesie Archiepiscopalis Urbinate. olim a Sede Apostolica concessio, approbantur, & confirmantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Throno justitiæ super omnes Gentes Divina dispositione collocati, ad ea potissimum, quæ

rispondere secondo la comune opinione, è d'uopo rispondere di sì. Domandiamo, se ai predetti genitori assisteva il jus naturale dell'educazione de' loro figli nell'infantile età; nè vediamo come possa rispondere, che i predetti genitori fossero privi del loro diritto naturale sopra i propri figli. Domandiamo finalmente, come possano i figli predetti esser battezzati senza il consenso de' genitori assistiti dal jus naturale, che si dice immutabile; e per rispondere a quest'interrogazione fa di mestieri il ricorrere a' Teologi. Rispondono essi, che il jus de' padri sopra i figli infanti in ordine all'educazione può dirsi naturale in due maniere, o perchè ha l'origine dalla natura, o perchè il jus della natura obbliga, che niun altro possa porre mano nell'educazione, privandose i genitori. Ammettono i Teologi, che il jus sia naturale nel primo senso, e non nel secondo; e però concludono, che trasportando il jus delle Genti nel padrone del mancipio, o sia dello schiavo, il dominio d'esso, e de' suoi figli, può il padrone separare i figli infanti da' genitori, e farli battezzare, ancorchè i genitori dissentano. Così la discorre il Silvio nel Tom. 4. sopra la 3. parte di S. Tommaso quest. 68. art. 10. conclus. 7. e prima di lui affai profondamente il Suarez nel tom. 3. sopra la 3. parte di S. Tommaso quest. 68. art. 10. disp. 25. sect. 4. §. Quocirca. Non ci pare di pretendere molto, quando pretendiamo, che siccome non è offeso il jus naturale, quando dissentienti i genitori, si dà il Battezzato agl'infanti d'eschia-vi, così nemmeno debba dirsi offeso lo stesso jus della natura, ogni volta che senza veruna violenza, e a petizione di chi ha jusdi farla, o si battezza, o si offre al Battezzato l'infante Ebreo, dissentiente la madre; assistendo al secondo il favore della Religione, fondato sull'obbligo, che abbiamo di promoverla, ogni volta che ciò si può fare senza veruna ingiustizia, come per appunto presentemente succede, accettandosi l'offerta dell'infante Ebreo, che si fa volontariamente dall'Ava.

I motivi fin qui espolti dimostrano, che debba accettarsi l'offerta dell'Ava. O almeno provano, che la cosa è dubbia, e perciò de' risolvenda a favore della Religione. Comanda il Pontefice s' accetti l'offerta dell'Ava.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xv. Decem. MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

ab Ecclesiarum Præfulibus pro extirpandis in Ecclesia Dei exortis abusibus, utiliorique communi Gregis gubernio, provida ratione prius ordinata, & postea a Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Almar Urbis Congregationibus, quæ vocis nostræ organa sunt, decreta fuerunt, sollicitudinis, & vigilantie nostræ curas libenter convertimus; Illaque, dum Divino cultui, Pastoralique dignitati professe compertimus, Apostolicæ nostræ confirmationis robore communemus, prout arbitramur in Domino salubriter expedire.

§. 1. Sane pro parte Venerabilis Fratris nostri Antonii Guglielmi moderni Archiepiscopi Urbinate. exhibita Nobis nuper petitio continebat, quod alias, & postquam fel. rec. Benedictus Papa XIII. Prædecessor noster, per suas Litteras Apo-

PONT. A. XII.

Altro è il diritto, che ha l'origine dalla natura, altro è il jus naturale che comanda, o proibisce.

Il diritto naturale, se si supera dal diritto della natura, molto più può inferirsi dal favore della Religione, e dell'anime.

I motivi fin qui espolti dimostrano, che debba accettarsi l'offerta dell'Ava. O almeno provano, che la cosa è dubbia, e perciò de' risolvenda a favore della Religione. Comanda il Pontefice s' accetti l'offerta dell'Ava.

Dubia in Congreg. proposita.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xv. Decem. MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

PONT. A. XII. Apostolicas, tunc existentibus Capitulo, & Canonici Ecclesie Urbinate. ac Dignitates in ea obtinentibus, ut ipsi tam in Civitate, quam in Diocesi Urbinate. absente, vel præfente Archiepiscopo, sive interveniente Legationis Urbinate. S. R. E. præfate Cardinali Legato de Latere, in Missis, Vesperis, ac Laudibus solemniter decantandis, ac etiam in Processionibus, Benedictionibus Candelarum, Cinerum, Palmarum, & Fontis Baptifimalis, ac in reliquis Ecclesiasticis functionibus, in quibus sacra adhibentur Paramenta, Mitra, aliique Indumentis, & Paramentis tantum ad instar Abbatum usum Mitræ habentium, uti libere, & licite possunt, & valent, Apostolica auctoritate perpetuo concefferat, & indulserat; eisque, ut in eorum Armis, & Insignis Mitram apponi facere, & addere etiam valerent, licentiam, & facultatem dicta Apostolica auctoritate tribuerat, & impartitus fuerat; bon. mem. Thomas Maria Marcellus, dum viveret, primum Archiepiscopus Urbinate. & deinde Imolen. Episcopus tempore, quo ipse dictæ Ecclesie Urbinate. præfidebat, modum, & tenorem dictarum litterarum, tam in illarum interpretationibus, quam in decernenda earum executione, prætereundo, eadem litteras, plura, licet in eis non expressa, continere, & comprehendere declaravit in gravissimum dignitatis Archiepiscopalis præjudicium.

§. 2. Quapropter, ubi primum dictus Antonius Archiepiscopus præfate Ecclesie Urbinate. certo tunc expresso modo Pastoris solatio destitute, eadem Apostolica auctoritate in Archiepiscopum præfatus fuit, sublati prius per eum nonnullis abusibus in celebratione Divinorum Officiorum inventis, animum suum ad alios abusus, qui respiciebant usum Pontificalium, aliarumque prærogatarum exercitium, quas tunc existentes Capitulum, & Canonici dictæ Ecclesie, ac Dignitates in ea obtinentes sibi indebitè arrogaverant, removens convertit. Idcirco dilecto Filio moderno dictæ Ecclesie Præposito significavit, quod ad iudicium Congregationis ejusdem S. R. E. Cardinalium super Ritibus Ecclesiasticis præpositorum deferri poterat, quenam prærogativæ dilectis quoque Filiis Capitulo, & Canonici dictæ Ecclesie, ac Dignitates in ea obtinentibus prædictis, vigore dicti Indulti, competenter. Sed perspicuus ipse Antonius Archiepiscopus, quod Capitulum, & Canonici ejusdem Ecclesie, ac Dignitates in ea obtinentes præfati, moras nequendo, nil aliud cupiebant, quam in possessione præteritarum prærogatarum se confovere, censuit, pro muneri sui debito, ac Archiepiscopalis Dignitatis defensione, singula controversarum Capita, in infrascriptis 13. Dubiis disposita, & inter partes concordata, ac a dilecto similiter Filio nostro Prospero Sancti Georgii ad Velum aureum ejusdem S. R. E. Diacono Cardinali Columna de Sciara nuncupato, in controversia hujusmodi Ponente, subscripta, eidem Congregationi proponere.

- §. 3. Quorum Dubiorum tenor est, qui sequitur, videlicet. Primo: An Dignitates, & Canonici Metropolitanæ Ecclesie Urbinate. uti possunt Anulo, Cruce pectorali cum gemmis, Caligi, Sandaliis, & Chrythecis, præsertim auro ornatis, in casu hujusmodi.
- II. An eadem Dignitates, & Canonici Pontificaliter celebrantes uti queant Faldistorio, & quatenus negative, quomodo sedere debeant?
- III. An Faldistorium debeat esse coopertumoliferico coloris currentis, seu simplici panno?
- IV. An uti valeant Palmatoria, seu Bugia in Pontificalibus, & an in Missis lectis, seu privatis?
- V. An liceat eidem in Missa Pontificali Populum salutare, dicendo: Pax vobis, loco dicendi: Dominus vobiscum?
- VI. An post Missas, Vesperas, aut Matutinum in Pontificalibus celebratum, possint ipsi solemniter dare Benedictionem, dicendo: Sit nomen Domini benedictum; seu potius simplicem Benedictionem tantum post Missam, dicendo: Benedicat vos Omnipotens Deus cum unico, seu cum trino signo Crucis?
- VII. An Dignitates, & Canonici in Missis, aut Vesperis in Pontificalibus celebratis, benedicens populum cum Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, dare possint trinam Benedictionem, vel unicam tantum dare debeant?

VIII. An eadem Dignitates, & Canonici induti Mitra, aliique Paramentis ad instar Abbatum, etiam Missas, aut Vesperas in Pontificalibus non celebraverint, dare possint trinam Benedictionem?

IX. An possint Pontificaliter celebrare Missas in Ecclesiis Monialium absque consensu Archiepiscopis?

X. An in vestitionibus, & relationibus Monialium factis de commissione Archiepiscopis, uti possunt Mitra?

XI. An in Metropolitana Ecclesia uti possunt Mitra, & Pontificaliter celebrare, in Missis Defunctorum?

XII. An in Insignis, & Armis suæ Familie, appositis, vel apponendis in Paramentis sacris, aliique rebus Ecclesiam concernentibus, loco Mitræ, vel una cum ipsa, Pileum apponere valeant?

XIII. An dictæ Dignitates, & Canonici in Processionibus Sanctissimi Corporis Christi incedere possint capite Mitra cooperto?

§. 4. Et Sacra eadem Congregatio, utraque Parte scriptis, pro & voce informante audita, visisque iuris hinc inde præmissis deducis, ad relationem prædicti Cardinalis Pontificis, rescribendum censuit.

Ad Primum: Affirmative juxta modum; modus est, quod in Missis solemniter decantandis solum celebrans uti possit enutiari Indumentis auro non ornatis, nec non anulo cum unica gemma, & Cruce pectorali sine gemmis, & amplius.

Ad II. Negative, & sedere debeant in scanno cooperto capite, vel panno currentis coloris, & amplius.

Ad III. Provisum in secundo, & amplius.

Ad IV. Negative, & amplius.

Ad V. Negative, & amplius.

Ad VI. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, cum unico signo, & amplius.

Ad VII. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, cum unica tantum, & amplius.

Ad VIII. Negative, & amplius.

Ad IX. Negative, & amplius.

Ad X. Negative, & amplius.

Ad XI. Negative, & amplius.

Ad XII. Affirmative quoad Mitram tantum, & amplius.

Ad XIII. Negative, & amplius.

Et ita decrevit, ac servari mandavit die 29. Januarii 1752.

M. Marcellus Sac. Rituum Cong. Secretarius.

§. 5. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, quæ Sedis Apostolicæ munimine roboratur, firmius subsistant, & exactius ab omnibus observari solent; propterea dictus Antonius Archiepiscopus, ne adversus decretum, & mandatum ab eadem Congregatione super præmissis, ut præsertim, edita, quidquam unquam sub quovis prætextu a modernis, & pro tempore existentibus Capitulo, & Canonici dictæ Ecclesie, ac Dignitates in ea obtinentibus, opponi, seu illa impugnari, aut eis contradici queat, plurimum cupiat, decretum, & mandatum hujusmodi, pro majori illorum validitate, & subsistentia, ac inviolabili observantia, per Nos, & Sedem Apostolicam præfatum perpetuo, ut, infra, opportune approbari, & confirmari: quare pro parte prædicti Antonii Archiepiscopi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ei in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 6. Nos igitur, qui dignum & rationi consonum arbitramur, honestis votis, & petitionibus hujusmodi annuere, & abusus prædictos, potius a vanitate, quam a pietate Ministrorum introductos, ac removere sinceris desideramus affectibus, eidem Antonio Archiepiscopo specialem gratiam facere volentes, illiusque zelum, & pietatem debitis laudibus commendantes, ipsi quoque a quibusvis suspensionibus, & interdictis, aliique Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequen., harum serie abolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinat, decretum, & mandatum hujusmodi ab eadem Congregatione super præmissis, ut præsertim, edita, tanquam Dignitatis Archiepiscopalis respectantia, ac ad abusus in Ecclesia Dei removendos tendentia, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo appro-

Archiepiscopus, qui supplicat pro confirmatione Apostolica.

Pontifex præmissa approbat, & confirmat, ac perpetuo servari mandavit.

ANNO 1752. approbamus, & confirmamus, hisque perpetue, inviolabilis, & irrefragabilis Apostolicæ firmitatis robur, vim, & efficaciam adjicimus, illaque a præfatis modernis, & pro tempore existentibus Capitulo, & Canonicis dictæ Ecclesiæ, ac Dignitatibus in ea obtinentibus, aliisque omnibus, & singulis, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri hujusmodi ullo unquam tempore resisti, aut recedi debere.

Clausula pro perpetuo præsentium Litterarum vigore.

§. 7. Eisdemque præsentibus semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, ac nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vicio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, aut in ipsius, vel controversiam vocari; nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, & Sedem Apostolicam prædictam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio factis, & faciendis comprehendari, vel confundi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per præfatum Antonium Archiepiscopum, & successores suos dictæ Ecclesiæ Urbinate. Præfules pro tempore existentes, quandocumque eligendos, concessa fore, & esse, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere.

Aliis iudicari prohibetur.

§. 8. Sicque, & non alias per quoscumque Iudices Ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac præfata S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios, iudicari, & definiri debere; & quicquid fecerit super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Contra his derogatur.

§. 9. Non obstantibus quibusvis, etiam in Synodallibus, Provincialibus, Generalibus, Universalibusque Conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit, dictæ Ecclesiæ Urbinate. etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, quibusvis personis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium præmissorum quomodolibet forsan concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam de illis specificis, & expressis mentione habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, latissime, & plenissime, ac specialiter, & expresse, neque non opportune, & valide, ad præmissorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat, harum quoque serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctum.

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adjectionis, decreti, & derogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Dat. die 21. Febr. 1752.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCCLII. tertio Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

I. C. Travagli.

X.

I. Miliatius.

J. Smarchers.

Loco Plurabi.

L. Eugenius.

Nova concessio, pro personis Sæcularibus utriusque Sexus, tam Tertio Ordini S. Francisci de Paula adscriptis, quam Chordigeris ejusdem Sancti Funiculum benedictum deferentibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INEXHAUSTI Ecclesiæ Thesauri administrationem & dispensationem, Dei voluntate Nobis commissam, summa, qua decet, fide, ac diligentia gerere fatigantes, dubia quæque, & incertitudines circa Indulgentias, & spirituales Gratias a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, piis maxime Personarum cœlestibus concessas, ne Christianidelium animi nutantes incerta serantur, ac ob id eorum languescat caritas & fides, deplare, ac etiam quandocumque novis ex integros factis concessionibus, de medio tollere non omisimus; & quoties id ipsum similes causæ Nobis fidenter exposita suadere dignoscuntur, eandem viam insistentes, spiritualibus piorum Institutuum profectibus, & Christianidelium devotioni consulere non recusamus.

Proemium

§. 1. Cum itaque dilectus Filius Julius Malmusius Presbyter Ordinis Sancti Francisci de Paula Minorum nuncupatorum expressè Professus, ejusdemque Ordinis modernus Procurator Generalis, seu Zelosus nuncupatus, Nobis nuper supplicaverit, ut Indulgentias, & peccatorum remissiones Personis utriusque sexus Sæcularibus, tam Tertiariis nuncupatis, quam aliis Cingulum laneum dicti S. Francisci gerentibus, Chordigeris nuncupatis, competentes, quemadmodum Nos ipsi superiori anno ad præfati Indulgentias Fratrum, & Sororum Tertii Ordinis Sæcularis S. Francisci de Assisio nuncupati peculiaribus nostris Litteris incipientibus: Ad Romanum Pontificem: sub datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Idibus Martii, Pontificatus Nostri Anno undecimo præstitimus, præferre etiam & edere dignemur; Nos dicti Julii supplicationem non modo congruam, sed etiam necessariam quodammodo agnoscentes, ex quo videlicet Ven. Dei Famulus Innocentius Papa XI. Prædecessor noster in generali Decreto super Indulgentiis die VII. Martii Anno Domini, MDCLXXVIII. per ipsum edito, inter apocryphas Indulgentias, nonnullas etiam recensendas judicavit, quæ in aliquibus tunc impressis Folis asserabantur nos concessisse, qui Cingulum prædicti S. Francisci de Paula gerentes, Chordigeri dicuntur; ipsius Julii precibus annuentes, Tertiariorum tamen seorsim a Chordigeris hujusmodi ratione habita, circa Indulgentias, tam illis, quam hisce deinceps competitoras, harum nostrarum Litterarum tenore, ut infra, stabillire in Domino judicamus.

Pontifex agnoscit languis instantis necessitatem & precibus annuit, Tertiariorum a Chordigeris seorsim habitis ratione.

§. 2. Sane præter Regulam Fratrum suis Ordinibus, Minimis nuncupatis, nec non Monialibus, præstitutam, idem Sanctus Franciscus de Paula, exemplum forsan prædicti Sancti Francisci de Assisio præ oculis habens, aliam quoque utriusque sexus Sæcularibus Personis, Tertiariis, ut præfertur, nuncupatis, aptatam edidit Regulam, ab Alexandro VI. & Julio II. Romanis Pontificibus etiam Prædecessoribus nostris, ut accepimus, approbatam. Cui quidem Regulæ, ac Tertio Ordini Sancti Francisci de Paula, omnis illis, quæ de aliis illustribus Personis enarrantur, adscriptum olim & aggregatum fuisse novimus S. Franciscum Salesem Episcopum Genovensem, de quo hæc habentur in ejus Vita per Augustum etiam Salesem illius ex Fratres Nepotem conscripta Lib. IX. pag. 405. Cuius est igitur in Monasterio Divo Andree ab Antonio Biliaco Superiore, & in Fratrum numerum velatus etc. Deinceps cum ex Minimis aliquos inter eundem offenderet. Cingulum illud trahens ex perula: Videte, inquit, num ego Frater vester sum; atque se solo vera, non nomine, sum Minimus.

De Regula Tertiariorum S. Francisci de Paula proposita.

PONT. A. XII. Tertiarius utriusque sexus Sæcularibus Indulgentias in ingressu, & quæ in anno, & in mortis articulo.

§. 3. Hisce igitur utriusque sexus Sæcularibus Personis prædictam Regulam S. Francisci de Paula pro Tertiariis conditam professuris, & in Tertium Ordinem hujusmodi ingressuris, die eorum, & earum ingressus, si vere penitentes, & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumserint, Plenariam, nec non ipsam nunc & pro tempore existentibus ejusdem Tertii Ordinis Fratribus, & Sororibus, vere penitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, qui in Dedicacionis S. Michaelis Archangeli, ac in ejusdem S. Francisci de Paula, & dicti S. Francisci Saleii, nec non Commemoracionis Sanctorum Omnium die prima Novembris festis diebus, a primis Vesperis usque ad occasum Solis dierum hujusmodi, Ecclesiam aliquam Ordinis Fratrum Minorum prædictorum, vel in ejus defectum, in Civitate vel loco, ubi ipsi tunc degent, aliam quamcumque hujusmodi Civitatis, vel loci Ecclesiam devote visitaverint, & inibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pax ad Deum preces effuderint; singulis præfatis diebus, quibus id egerint, etiam Plenariam; in cujuslibet vero eorum mortis articulo, si vere pariter penitentes, & confessi, ac sacra Communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, Sanctissimum JESU Nomen, ore, si poterint, sin minus corde, devote invocaverint, Plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & impertimur.

Es Indulgentias Urbis.

§. 4. Eisdemque tam in Civitatibus, & locis, ubi dictæ Ecclesiæ Fratrum Ordinis Minorum existant, quam alibi ubivis commemorantibus, qui singulis Quadragesimalibus, & aliis Anni diebus, in quibus Stationes Ecclesiarum Urbis & extra illius muros sitarum occurrunt, prout in Missali Romano descripte sunt, aliquam, primordii Ordinis, si ibi fuerit, atque aliam ejusdem Civitatis, vel loci, ubi eos pro tempore residerent, vel morari contigerit, Ecclesiam devote visitaverint, & ut præfertur, oraverint, ut eisdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur, si eisdem Stationibus, & extra illius muros hujusmodi, pro isdem Stationibus, & Indulgentias consequendis destinatas, personaliter visitarent, concedimus, & indulgemus.

Ac in illis 28. diebus 7. annorum etc.

§. 5. Ipsi quoque vere penitentes, & confessi, sacraque Communione refecti, qui in Festis Nativitatis Domini Nostri JESU CHRISTI, Resurrectionis Dominicæ, & Pentecostes, ac Nativitatis, Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis Beatissimæ Virginis Mariæ, Apparitionis S. Michaelis Archangeli, nec non Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Andree, Jacobi, Joannis, Thomæ, Philippi & Jacobi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Judæ, & Mathiæ, aliquam Ecclesiam, ut supra, visitaverint, ibique, ut præfertur, oraverint, quo die præfatorum id egerint, septem annos & totidem Quadragesimas de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitæ penitentis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

De Chordigerorum Institutione.

§. 6. Quo vero ad alios supradictos ejusdem S. Francisci de Paula Chordigeros nuncupatos, qui non quidem Regulam Tertii Ordinis ipsius Sancti Francisci profitentur, sed Cingulum, seu Funiculum laneum ab aliquo ex Fratribus primordii Ordinis Professis, seu alio quocumque, ad id a Superioribus Regularibus deputato, benedictum, sibi que cinctum deferunt: Etsi de hac Institutione nullum extet authenticum monumentum, & pie solummodo credatur, prædictum Sanctum Fundatorem adhuc in humanis agentem, Personis utriusque sexus, devota ad eam affectione & obsequio recurrentibus, licet in prædicto Tertio Ordine nequaquam professis, Cingulum seu Funiculum laneum a se benedictum, ac illi similem, quem ipse deferbat, dare solitum fuisse, Certum porro est, subsequentibus temporibus pium hunc morem magis magisque invaluisse; Cumque Romani Pontifices prædecessores nostri hac de re edocui, ac Ecclesiarum Præfules id ipsum in suis Civitatibus, & Diocesisbus factitari non ignorantes, nunquam piæ huic Institutioni obstendunt, aut adversandum judicaverint; Nos sane nullum eidem obstatulum aut impedimentum asserere intendimus; sed Bullar. Rom. Bened. XII. Tom. III.

ad omnem tollendam confusionis occasionem, quemadmodum iis, qui supradictum Tertium Ordinem Sancti Francisci de Paula profitentur, proprias Indulgentias harum serie impertiti sumus: ita & alterius Instituti Personis, quæ simpliciter Cingulum seu Funiculum prædictum deferunt, Chordigeris nuncupantur, ipsarum præsentium tenore, proprias quoque, ac certas ab ipsis lucrandas Indulgentias assignare decrevimus.

§. 7. Cæteris igitur utriusque sexus Christianidelibus, etiam Tertium Ordinem prædictum professi non fuerint, qui cingulum seu Funiculum laneum, quem vocant S. Francisci de Paula, a modernis & pro tempore existentibus Ordinis Minorum Superioribus, seu ab alio Presbytero ejusdem Ordinis Professore, seu alio quocumque ab isdem Superioribus deputato benedictum, & ab eis susceperint, ea die, qua vere penitentes & confessi, ac sacra Communione refecti, primo id egerint, Plenariam: Præterea eisdem utriusque sexus Chordigeris vere quoque penitentibus, & confessis, ac sacra Communione refectis, qui in Festo prædicti S. Francisci de Paula, a primis Vesperis usque ad occasum Solis, Ecclesiam aliquam Fratrum Ordinis Minorum, vel in ejus defectum aliam quamcumque Civitatis vel Locis, ubi eos pro tempore degere contigerit, devote visitaverint, ibique, ut præfertur, oraverint, etiam Plenariam: Item eisdem, dum in articulo mortis constituti, vere penitentes, & confessi, ac sacra Communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, Sanctissimum JESU Nomen corde, si ore non poterint, devote invocaverint, itidem Plenariam omnium peccatorum suorum remissionem & Indulgentiam concedimus & impertimur: Nec non, ut quibus eorum & earum, præfatum Cingulum seu Funiculum benedictum JESU CHRISTI, & Sanctorum Apostolorum ejus, piis, ut quotidianam præfertur, preces effuderint, quo die id egerint, Centum dierum Indulgentiam consequantur, concedimus pariter & indulgemus.

Et pro aliquibus precibus Conventuum etc.

§. 8. Deinde tam primordii Tertii Ordinis, quam alterius pii Instituti prædicti Personis Sæcularibus utriusque sexus, quoties ipsi, & quilibet eorum Missis & aliis Divinis Officiis in Ecclesiis celebrandis, & recitandis devote interfuerint, ac pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, vel etiam, qui corpora Defunctorum ad sepulchrum associaverint, aut quacumque Processiones de licentia Ordinarii faciendas, Sanctissimumque Eucharistiæ Sacramentum, tam in Processionibus, quam cum ad infirmos, vel alias quocumque & quandocumque pro tempore deferretur, comitati fuerint, vel impediti, Campanæ ad id signo dato, semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dixerint, aut quinque Orationem & Salutationem eandem pro necessitatibus Sanctæ Matris Ecclesiæ, sive pro Animabus Defunctorum tam ejusdem Tertii Ordinis, quam Chordigerorum præfatorum recitaverint, aut devium aliquid ad viam salutis reduxerint, & ignorantes præcepta Dei, & quæ ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, vel charitatis opus exercuerint; Toties pro quolibet prædictorum operum exercitio, sexaginta dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitæ penitentis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Indulgentias item concedimus Tertiariorum & Chordigeris etc.

§. 9. Eisdemque non solum Tertiariis, sed etiam Chordigeris, ut omnes & singulas Indulgentias, & peccatorum seu penarum remissiones & relaxationes hujusmodi, ab ipsis, ut præfertur, respective consequendas, etiam pro Animabus Christianidelium Defunctorum quæ Deo in charitate conjunctæ ex hac luce migraverint, per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus & indulgemus.

Omnes Indulgentias, ut supra, concessas applicari possunt etc.

§. 10. Cæterum alias omnes & singulas Indulgentias & peccatorum remissiones Personis utriusque sexus tam prædicto Tertio Ordini S. Francisci de Paula adscriptis, quam Chordigeris præfatis, sive de recte & immediate, sive promittæ, aut alio quocumque modo etiam per communicationem cum Minorum prædictorum, & aliorum Mendicantium Fratrum Ordinis, tam vigore Privilegiorum, & Litterarum Apostolicarum, quam viâ vocis oraculo, Revocat omnes alias Indulgentias etc.

ANNO 1752. aut alias quovis modo per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem hæcenus concessas, confirmatas, approbatas, & innovatas, eisque hucusque competentes, seu per eos præsentas, earundem præsentium tenore revocamus, cassamus, abolemus, annullamus, & abrogamus.

Clause. §. 11. Præsentem autem Litteras, tam quoad concessiones superius factas, quam quoad revocationem, & abolitionem hujusmodi, etiam si eidem Tertio Ordini S. Francisci de Paula adscripti, & Chordigeri præfati, seu alii quicumque in præmissis interesse habentes, vel habere quomodolibet præsentibus, eisdem non conferentibus, nec ad ea vocati aut auditi fuerint, nullo unquam tempore impugnari, seu de voluntatis nostræ defectu, aut subreptionis, obreptionis, aliove quolibet vitio notari; vel adversus eas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve juris vel facti remedium impetrari posse: sed semper & perpetuo firmas, & efficaces existere & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac iis, quorum favorem concernunt, in omnibus & per omnia plenissime suffragari, & respective ab iis, ad quos pertinet, inviolabiliter observari; sicque, & non aliter, per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam S. R. E. Cardinales Indulgentiss & Sacris Reliquiis præpositos, aliosque etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, de præmissis judicari, interpretari, ac definiiri debere decernimus, atque irritum & inane si secus a quoquam ejusmodi auctoritatis prædictæ scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Committere Episcopis, ut pro præsentium observantia invigilent. §. 12. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostri Ecclesiarum Episcopis, aliisque Locorum Ordinariis, nec non prædictæ Apostolicæ Sedis Nuntius, & S. Officii Inquisitoribus, harum quoque serie, & dicta auctoritate committimus & mandamus, ut nullas alias Indulgentias, seu peccatorum remissiones, præter præmissas, per quoscumque, tanquam prædicto Tertio Ordini S. Francisci de Paula, & Chordigeri hujusmodi, specialiter, & intuitu eorum Instituti, competentes, vulgari, nunciari, aut proponi permittant: Sed ipsarum præsentium tenorem per ipsos fideliter, ut par est, observari faciant; Et si qui forte contumaces, vel rebelles fuerint, aut quovis modo præsentibus contradixerint, omnibus juris remediis, appellatione postposita, compescant.

Detestatio. §. 13. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, nec non Nostris, & Cancellariæ Apostolicæ Regula de jure quæsitio non tollendo, ac

DE BONIS ECCLESiarUM,

Quæ semel ab Infidelibus occupata, deinde, in Christianorum potestatem devenerunt.

Epistola ad Rev. P. Nicolaum Lercari Sac. Congregationis de Propaganda Fide Secretarium conscripta, occasione Postulatorum a R. P. Archiepiscopo Antivariensi eidem Congregationi propositorum.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

URBEM Antibarum, italice Antivari, eo nomine appellatam, propterea quod in ora illius regionis, quæ nunc Albania dicitur, contra Barium Apulicæ civitatem constituta sit, jam dudum, ut nosti, Othomanicæ Dominationis jugum premit, ab anno scilicet 1571. ut testatur Reipublicæ Venetæ Senator Jacobus Diedo in nitida, quam nupet edidit, Historia ejusdem Reipublicæ tom. 2. lib. 7. pag. 261. Neque Venetis datum est, illius possessionem recuperare, magno licet virtutis conatu; tum anno 1648. tum etiam anno 1717. in id incubuerint, ut idem Historicus profequitur. De hac Urbe P. Daniel Farlati tom. 1. Illyrici Sacri, in Prolegomenis part. 2. cap. 5. §. 3. pag. 150. ita scribit: Antibarum Urbis prisicis ignota, quod sæculis posterioribus condita fuit in regione Barii civitatis Apulicæ, a qua denominata est, quasi contra Barium; idem

ejusdem Tertii Ordinis S. Francisci de Paula, ac, si PONT. A. XII. quæ sit, prædictorum Chordigerum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus: Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis prædicto Tertio Ordini S. Francisci de Paula, & Personis ei adscriptis in contrarium præmissorum forsan concessis, confirmatis, & innovatis: Quibus omnibus & singulis, etiam si illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Volumus autem, ut præsentium Transumptis, etiam impressis, ac pro tempore existentis Procuratoris Generalis seu Zelosi dicti Ordinis, vel alicujus Notarii publici manu subscriptis, & alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel pro tempore etiam existentis Corretoris Generalis ejusdem Ordini sigillo munitis, eadem fides adhibeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent ostense.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, impertitionis, indulti, relaxationis, revocationis, abolitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLIII. tertio Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius

Loco + Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

SOPRA I BENI

Delle Chiese, occupati già dall' Infedeli, e poi venuti in potere de' Christiani.

Lettera scritta da N. S. a Monsig. Niccolò Lercari Segretario della Congregazione de Propaganda Fide, a motivo d' alcuni Questi propositi da Monsignor Arcivescovo d' Antivari alla stessa Congregazione.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LA Città d' Antivari, che in latino diceci Antibarum, per esser situata dirimpetto alla Città di Bari, Città della Puglia, si ritrova, come bene Ella fa, da molto tempo in qua, cioè dal 1571. sotto il giogo della Potenza Ottomana, come espone il moderno Senatore Giacomo Diedo nella sua bella Storia della Repubblica di Venezia al tom. 2. lib. 7. pag. 261. non essendo rimscito ai Veneziani nel 1648. e nemmeno nel 1717. di poterla recuperare, ancorchè con molto valore ne tentassero l'impresa, come professe lo stesso Storico. Il Padre Daniele Farlati nel tom. 1. del suo Illyrico Sacro nei Prolegomeni part. 2. cap. 5. §. 3. pag. 150. così scrive: Antibarum Urbis prisicis ignota, quod sæculis posterioribus condita fuit in regione Barii civitatis Apulicæ, a qua denominata est, quasi contra Barium; e lo stesso Autore aggiugne, etc.

PONT. A. XII. idemque Auctor subdit, Dioclea urbe in ruinis jacente, Archiepiscopalem illius titulum translatum fuisse Antibarum; & nomina Episcoporum suffraganeorum, qui novo Archiepiscopo assignati fuerunt, descripta legi in Bulla Alexandri Papæ II; Ut autem Sedes Archiepiscopalis in præfata civitate collocaretur, occasionem desumptam fuisse ex infortunio, quod accidit quatuor Episcopis, Antibarensi, Cattarensi, Olchinenti, & Suacensi, qui, dum Spalatum petebant, ut Provinciale Concilio interessent, naufragio perierunt; ut videre est in laudatis Prolegomenis part. 3. sect. 2. §. 5. pag. 308.

§. 2. Venerabilis Frater hodiernus Archiepiscopus Antibarenis, pastoralis zeli laude magnopere commendandus, quum Diocesim suam vísitasset, & acta Visitationis ad Congregationem de Propaganda Fide misisset, super duobus sequentibus capitibus opportunum sibi lumen ab eadem præberi, & adjumenta præstari postulavit. In primo capite exponit, Turcas Albania positos, magnam partem bonorum ad Ecclesias pertinentium occupasse, quorum nonnulla deinde Christianidelibus dividenda, alia vero eisdem ad colendum tradita fuerunt. In secundo autem refert, nonnullos ex Christianis, domos habentes proximas Ecclesiis eversis, & prædii prædii Ecclesiarum contigua, areas & terras ad easdem Ecclesias olim pertinentes usurpasse. Quærit propterea quomodo in his se gerere debeat, & an hujusmodi malis remedium ullum, & quonam sit adhibendum; declarat se lumine sibi præstito usurum, ut opportunit documentis instruat Confessarios, qui ea vehementer exoptant, quum aliqui sint ex hujusmodi possessoribus, qui nihil pensi habeant, alii vero propriæ conscientiæ stimulos cohære cupiant, atque a censuris absolvi, quas contra detinentes Ecclesiarum bona statutas & latas esse non ignorant. Addit præterea Archiepiscopus, hoc idem, quod in præfata visitatione peragenda, in sua Diocesi evenire contempit, in aliis quoque Albanicis Diocesibus contingere: itaut, manibus magno operi admotis, tumultus, atque discordias suscitatum iri valde pertimetat.

§. 13. Utroque capite hujusmodi in Congregatione de Propaganda Fide mature discusso, existimavit ipsa, debere Archiepiscopum, accitis ad se Missionariis, Parochis, & Confessariis, eisdem injungere, ut pœnitentibus demonstrarent, non posse eos sine propriæ conscientiæ damno detinere bona, quæ olim ad Ecclesias pertinentia, deinde a Turcis occupata, in eorum manus devenerunt, sive ea a Turcis ipsis emerint, sive tanquam derelicta sibi usurpaverint; ideoque necessarium omnino esse, ut aliquem legitimum titulum habeant, quo se in eorum bonorum possessione conservare possint; totaque difficultatem in novo hujusmodi legitimo titulo adveniendone versari. Quamobrem ipsa Congregatio proposuit, ut possessores Archiepiscopum adire debeant, eique distinctam exhibere indicationem quantitatis, qualitatisque bonorum, quæ ex antiquo Ecclesiæ censu ad eos ita pervenerunt. Ipsius autem Archiepiscopi æquitati & prudentiæ permittendam, ut & Ecclesiarum utilitati, quantum fas est, providere, & possessoribus novam legitimum titulum procurare studeat, eos admittendo ad novos contractus, puta, emphyteuticos, tenuissimis etiam canonibus impositis, juxta facultates, quæ a Nobis præfato Archiepiscopo concedi poterant. Conclufit denique, hæc facilitate dumtaxat erga illos agendum, qui invariati ad præmissa præstantia accesserint, contumacibus in propria perditione derelictis. Quum vero hæc omnia a te, Dilecte Filii, juxta tui ministerii debitum, Nobis diligenter relata fuerint, & pro opportuna facultatum concessione supplicatum; Nos vero ad rem accurate inspicendam & pendendam nonnulli temporis sumperimus; nunc tandem decrevimus sententiam nostram hac super re, quæ magni momenti effectus parere potest, in scriptis redigere.

§. 4. Sane a nemine in dubium revocatur, quidnam in bello iusto capitur, quod ad hostem pertinet, in victoris dominium transire; mobilia scilicet in illius potestate, qui primus ea occupaverit, immobilia vero in dominium supremi Principis, qui Bullar. Rom. Bened. XII. Tom. III.

essere stato trasfatto da Dioclea, Città rovinata ad Antivari il titolo Arcivescovile, e leggerfi ancora in una Bolla d' Alessandro II. i Vescovi suffraganei assegnati al nuovo Arcivescovo; essendosi prefata la congiuntura di piantare nella detta Città la Sede Arcivescovile, per la disgrazia seguita ai quattro Vescovi Antibarense, Cattarense, Olchinentese e Suacense, che naufragarono nel mare, nel mentre che andavano a Spalato, per assistere ad un Concilio Provinciale; come può vederfi nella terza parte de' citati Prolegomeni sect. 2. §. 5. pag. 308.

§. 2. Il Prelato odierno Arcivescovo è un Ecclesiastico di molto zelo; ed avendo fatta la Visita della sua Diocesi, ed avendone trafmessi gli Atti alla Congregazione di Propaganda, ha chiesto i lumi opportuni, e gli ajuti sopra i due seguenti punti. Nel primo espone, che, impadronitisi i Turchi dell' Albania, occuparono gran parte de' beni appartenenti alle Chiese, e che alcuni di questi furono di poi venduti a Cristiani ed altri dati pure a lavorar a Cristiani. Nel secondo rappresenta, che avendo alcuni Cristiani le loro case vicine alle Chiese rovinate, e godendo i beni contigui a quelli delle dette Chiese, hanno occupati i terreni, che ad esse appartenevano: Cercando, come debbono tenerli, e se, e qual rimedio possa applicarsi, per riparare i detti disordini; volendo prevalersi de' lumi, che a lui saranno somministrati, per dare le opportune istruzioni a' Confessori, che ne sono ansiosi, essendovi alcuni, che possiedono, e a null' altro pensano; ed essendovi altri, che vorrebbero quietare le loro coscienze, ed essere prosciolti dalle censure fulminate contra quelli, che ritengono i beni delle Chiese: Né lascia l' Arcivescovo d' aggiungere nella predetta sua Visita, che quanto succede nella sua Diocesi, succede ancora nell' altre dell' Albania; e che pur troppo, mettendosi mano alla grand' opera, teme di tumulti, e di discordie.

§. 3. Esaminatosi l' uno e l' altro punto nella Congregazione di Propaganda, ha essa creduto dovere l' Arcivescovo chiamare a se i Missionari, i Parochi, ed i Confessori, ingiugnendoloro di far comprendere ai presenti, che senza aggravio delle loro coscienze non possono ritenere i beni, che anticamente appartenevano alle Chiese, e che poi, essendo stati occupati da Turchi, sono passati nelle loro mani, o per averli comprati dagli stessi Turchi, o pure per averli usurpati, come derelitti; ed essere perciò necessario, che abbiano un titolo legittimo di continuare nel possesso; e che la difficoltà consisteva nel nuovo titolo legittimo po' anzi accennato: Onde la stessa Congreg. ha suggerito doverli i Possessori presentare all' Arcivescovo colla distinta nota della quantità, e qualità de' beni, che hanno le dette provenienze, lasciandoli poi alla sua equità, e prudenza il procurare non meno il vantaggio possibile per le Chiese, che il nuovo legittimo titolo per i possessori, ammettendoli a' nuovi contratti, per esempio emfiteusi, anche con tenuissimi Canonici a tenore delle facultà, che da Noi al detto Arcivescovo potevansi concedere; conchiudendo, che questa benignità dovesse aver luogo per quelli, che invitati, fossero compariti, lasciando i contumaci abbandonati nella loro perditione. Ed avendoti Ella, secondo l' obbligo del suo ministero, fatta relazione esattamente del tutto, pregandoci delle opportune facultà; ed avendo Noi presto tempo per vedere, ed esaminare la materia, ci siamo finalmente risoluti d' esporre in carta i nostri pensieri, in una materia, che può portar seco conseguenze di gran rilievo.

§. 4. E principio non controverso da veruno, che nella guerra giusta, quanto si prende, che dell' inimico era dell' inimico, passa nel dominio del vincitore, cioè i mobili nel dominio di chi li prende, e gli stabili o siano immobili nel dominio del Principe.

Dubbi proposti dall' Arcivescovo

De' beni delle Chiese acquistati da' Cristiani nelle mani rappresentate, che avendo alcuni Cristiani le loro case vicine alle Chiese rovinate, e godendo i beni contigui a quelli delle dette Chiese, hanno occupati i terreni, che ad esse appartenevano: Cercando, come debbono tenerli, e se, e qual rimedio possa applicarsi, per riparare i detti disordini; volendo prevalersi de' lumi, che a lui saranno somministrati, per dare le opportune istruzioni a' Confessori, che ne sono ansiosi, essendovi alcuni, che possiedono, e a null' altro pensano; ed essendovi altri, che vorrebbero quietare le loro coscienze, ed essere prosciolti dalle censure fulminate contra quelli, che ritengono i beni delle Chiese: Né lascia l' Arcivescovo d' aggiungere nella predetta sua Visita, che quanto succede nella sua Diocesi, succede ancora nell' altre dell' Albania; e che pur troppo, mettendosi mano alla grand' opera, teme di tumulti, e di discordie.

Parere o suggerimento della Congregazione di Propaganda

Parere o suggerimento della Congregazione di Propaganda

N. S. esaminando la materia, e prendo a trattarla nella prefata Lettera.

Nella guerra giusta i beni che dell' inimico erano del vincitore, cioè i mobili nel dominio di chi li prende, e gli stabili o siano immobili nel dominio del Principe.